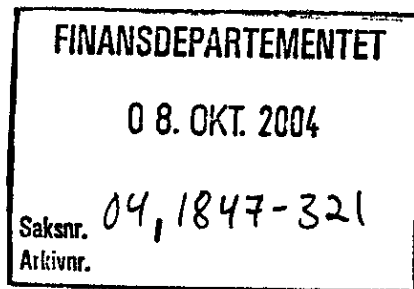

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:
04/1847 SL Id/rla

Vår ref.:
827/04 BTS

Dato:
6. oktober 2004

Høring om skatteoppkreverutvalgets utredning – NOU 2004 :12 Bedre skatteoppkreving

Innledning

YS viser til utsendt brev fra Finansdepartementet av 18.06.04. YS organiserer mange av de ansatte innen dagens kommunale skattebetalerordning. YS har også mange medlemmer innenfor lignings- og skatteetaten.

De senere årene er en rekke offentlige tjenester og funksjoner sentralisert gjennom en flytting fra kommunalt og fylkeskommunalt nivå og over til staten. Områder som spesialisthelsetjenesten, rusomsorgen, barne- og familievernet, konfliktrådene og revisjonen av skatteoppkrevingen er eksempler på dette. Det har ikke vært særlig forbedring når det gjelder rammebevilgningenes andel av kommunale overføringer sett i forhold til de øremerkede midlene. Dette parallelt med en stadig økende lovregulering og sentralstyring av kommunenes oppgaver, sist ikke minst gjennom barnehagereformen. Det er nå et sterkt behov for å snu denne trenden dersom man ønsker at det kommunale selvstyret skal bestå slik at vi skal kunne beholde robuste kommuner.

Når YS har valgt å fokusere på dette i innledningen er det fordi spørsmålet om ansvaret for skatteoppkrevingen føyer seg inn i denne utviklingstrenden. Debatten om statlig, fylkeskommunal og kommunal oppgavefordeling har pågått lenge og er tatt opp i Stortinget ved flere anledninger, jf også den aktuelle debatten omkring samordningen av a-etat, trygd og sosiale tjenester.

YS vil derfor understreke at den ordning som velges for skatteoppkrevingen bør være gjeldende for mange år fremover, slik at man innen området kan få den arbeidsro som er nødvendig for å sikre en effektiv og kvalitativ god skatteinnkreving.

Skatteoppkrevingen bør forbli et kommunalt ansvar.

Dagens skatteinnkrevingsordning har i nesten 40 år sikret god rettsikkerhet, høy løsningsgrad og god kvalitet og brukerservice for innbyggerne. Det vil være avgjørende at disse hensyn ivaretas for fremtiden i et samfunn som blir stadig mer åpent, slik at man sikrer de at offentlige tjenestene har høy tillit og troverdighet hos brukerne. Det er selvfølgelig viktig i all endring og utvikling av offentlige tjenester og oppgaver. Hele det offentlige system må derfor bygge på dialog og tillit til brukerne som ett av flere viktige prinsipp i et demokrati.

Besøksadresse:

Brugt.19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

Telefaks:

21 01 37 20 ■

YS begrunner sitt standpunkt med følgende forhold:

- Rettsikkerhet. Dagens løsning gir den nødvendige avstand og fordeling av oppgaver mellom den fastsettende myndighet staten, og den innkrevende myndighet kommunen. Dette betyr at staten ikke skal ta innkrevingsmessige hensyn ved ligning og vise versa.
- Høy løsningsgrad. Dagens løsningsgrad ligger over 99% av utlignet skatt og vi kjenner ikke til land som har høyere løsningsgrad enn Norge. Det er ingen stor forskjell på løsningsgraden mellom små og store kommuner.
- Brukerservice. Kontakt mellom skatteoppkrever og skattyter er god og kjennskap til lokale forhold hos innkrever er viktige forutsetninger for å kunne yte en god tjeneste.

Kommunene har dessuten etablert Internett- og elektroniske løsninger som godt ivaretar den tilgjengelighet det er behov for. Stadig flere kommuner integrerer også likningskontorets tjenester i kommunale servicetorg.

- Folkevalgt kontroll og innsyn
Lokal folkevalgt deltakelse sikrer likebehandling gjennom skatteutvalg i kommunene, noe som gir gjennomskiktighet og innsyn.
- Kommunalt økonomisk styre
Det er et viktig prinsipp og en sentral motivasjonsfaktor for kommunene at de har mulighet til å påvirke sitt eget inntektsgrunnlag. Dette incitamentet vil bli borte dersom oppgaven statliggjøres. Det er heller ikke uvesentlig at det bør være en positiv sammenheng mellom den økonomiske utviklingen i lokalt næringsliv og de kommunale budsjetter.
- Kompetanse og synergieffekter i forhold til øvrig virksomhet
Det er vesentlig at det får utvikle seg noe bredde i lokale fagmiljøer og at ikke alle slike oppgaver sentraliseres til staten, så lenge det er dokumentert at resultatene er svært gode slik det er organisert nå. Kommunene har behov for å kunne tilby bredde og kompetanse for å kunne både beholde og rekruttere kompetent arbeidskraft, ikke minst innen fagområdet økonomi. Slike kompetansemiljøer i kommunene er også til nytte for innbyggerne generelt, og ikke minst for det lokale næringsliv.
- Unngå uheldig konkurranse mellom stat og kommune. Et høyt og stigende antall kommunale tjenester blir belagt med egenbetaling, og der kommunene er innkrevingsmyndighet. Skatteoppkreverne forvalter både skattekrav og gebyrer for kommunale tjenester ut fra det regelverk staten har fastsatt på en god og effektiv måte for det offentlige. Det er en risiko for at det ved statliggjøring av skatteinnkrevingen vil oppstå en konkurransesituasjon mellom skatteinnkreving og kommunal innkreving som gjør at staten, kommunene og sist men ikke minst innbyggerne kan tape.

Andre forhold

Selv om løsningsgraden må sies å være relativt god i dag, vil det alltid være forbedringspotensial i alle typer ordninger, det ligger også i mulighetene som den teknologiske utviklingen gir. Samtidig oppfatter vi det dit hen at ingen av de foreslåtte forbedringstiltakene nødvendigvis står i motstrid til å beholde en kommunal ordning. YS finner det derfor naturlig at man prøver ut slike forslag istedenfor å omorganisere hele tjenesten og endre ansvarsforholdene totalt.

Avslutning

YS mener departementet må vektlegge at det i dag eksisterer en velfungerende skatteoppkreving, både kvalitets-, og effektivitetsmessig, i kommunene. Vi ser liten grunn til å flytte tjenester mellom forvaltningsnivåene av rene prinsipielle grunner, når det ikke foreligger et klart forbedringspotensial i en slik løsning. YS vil advare mot stadig å flytte flere oppgaver over til staten for derigjennom gradvis å redusere det lokale selvstyre. Beslutninger og oppgaver som løses best nærmest mulig brukerne bør også ha sin forankring så nær brukeren som mulig, i dette tilfelle er det kommunen.

YS finner således ikke at det ikke foreligger sterke nok argumenter for en statlig overtagelse av skatteoppkrevingen. YS vil avslutningsvis understreke den betydningen for medbestemmelse, trygghet og tiltro med å nå frem med synspunkter tariffavtaleverket har, og bør ha for de offentlige ansatte ved omstillinger og flytting av etater og arbeidsplasser innenfor offentlig sektor. Prosessen med flytting av statlige arbeidsplasser og faglig riktig påpekning av uheldige konsekvenser fra de ansattes side, er et eksempel på at kortsiktige antatte økonomiske gevinster på sikt kan vise seg å innebære store kostnader, både for den enkelte berørte men også for samfunnet. Vi vil derfor tilslutt som tidligere nevnt henstille til at man nå tar endelig stilling til plasseringen av skatteoppkrevingen, slik at perioden med stor usikkerhet blant de ansatte i denne saken ikke forlenges ytterligere.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund – YS

for Randi Bjørgen
YS-leder

Bjørn Tore Stølen
Sjeføkonom